Explicativul, narativul şi descriptivul în discursul religios

Sorin GUIA

This paper deals with the global discursive-argumentative strategies used in Romanian sermons delivered by various religious speakers in order to build strong argumentation, to enrich the discourse argumentative force and to offer the public certain information.

Keywords : religious discourse, global discursive-argumentative strategies, techniques of discursive construction, argumentative connectors.

A construi un discurs înseamnă a alege argumentele necesare susţinerii sau respingerii unei teze şi de a le organiza astfel încît să producă maximum de efect. Deşi discursul religios este un discurs argumentativ, persuadarea, strîns legată de noţiunea de *cîmp al argumentării*, se face ţinînd cont de o *etică a argumentării*[1]. Eficacitatea şi finalitatea persuasivă nu sînt urmărite prin artificii argumentative care să contravină acestei etici. Se doreşte adeziunea ca o consecinţă a trăirilor, a convingerilor şi a credinţelor religioase pe care oratorul şi credincioşii săi le au în comun. Atît preotul, cît şi cei care participă la slujbele religioase au aceleaşi convingeri şi credinţe, rolul predicatorului rezumîndu-se la sistematizarea şi reactualizarea informaţiei liturgice, biblice sau patristice. Oratorul trebuie să se raporteze la auditoriu (să ţină cont de experienţele anterioare şi de nevoile de moment ale acestuia, să se adapteze contextului sau situaţiei de comunicare[2]), dar şi să ţină cont şi de constrîngerile generice specifice acestui gen de discurs (raportarea la învăţăturile biblice şi dogmatice etc.), care îi oferă specificitatea şi solemnitatea şi îi conferă legitimitatea.

[1] Philippe Breton consideră argumentarea ca act esenţial al activităţii umane, stabilind trei elemente care ajută la delimitarea acestui cîmp: „a argumenta înseamnă în primul rînd *a comunica*: noi ne aflăm într-o situaţie de comunicare, care implică, ca orice situaţie de acest tip, parteneri şi un mesaj, o dinamică proprie; a argumenta nu înseamnă *a convinge cu orice preţ* (...); a argumenta înseamnă a *raţiona*, a propune o opinie a altora şi a le oferi raţionamente viabile pentru a o adopta"; cf. Philippe Breton, *L'argumentation dans la comunication*, Éditions La Découverte, Paris, 1996, p. 16.

[2] Situaţia de comunicare este un concept cheie în abordarea pragmatică a discursului, concept cunoscut şi sub termenul de „context". Daniela Rovenţa-Frumuşani, în *Semiotică, societate, cultură*, Institutul European, Iaşi, 1999 vorbeşte de *contextul psihologic al intenţiilor şi credinţelor interlocutorilor*.

BDD-A19544 © 2015 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-31 09:39:45 UTC)

Strategia, ca proces, presupune ansamblul regulilor după care vorbitorul îşi construieşte discursul în scopul persuadării receptorului. Vom prezenta cîteva dintre strategiile utilizate de intervenientul argumentativ în demersul său de obţinere a adeziunii interlocutorilor la o propoziţie / teză.

O taxonomie a strategiilor argumentative[3] propune diferenţierea acestora pe două paliere, în funcţie de nivelul la care ele se articulează: strategii discursiv-argumentative globale (explicaţia, descrierea sau naraţiunea) şi strategii discursiv-argumentative punctuale (cum ar fi interogaţia retorică, negaţia polemică, metafora retorică, tehnici ce pot fi cosiderate ca „declanşatori argumentativi ce vor dinamiza derularea întregului parcurs interactiv”[4]).

Explicativul, narativul şi descriptivul se împletesc în predici cu scopul de a construi o argumentare închegată, de a conferi discursului o forţă argumentativă evidentă şi de a face accesibil interlocutorului său un anumit conţinut informaţional. Deşi cele trei strategii se constituite ca un liant discursiv, explicaţia joacă un rol dominant, narativul şi descriptivul fiind subsumate acesteia. Predicatorii au consacrat părţile cele mai lungi explicaţiilor şi raţionamentelor[5].

Explicaţiile sînt, de cele mai multe ori, de ordin biblic sau dogmatic, alteori axîndu-se şi asupra etimologiei unor termeni consacraţi limbajului religios. Explicaţia presupune o *schematizare*, o justificare a motivelor pentru care obiectul supus discuţiei a devenit subiect de explicitare şi o organizare discursivă coerentă[6]: „«Aceştia», *adică* oamenii următori ai lui Hristos” (A1)[7]; „Străduania continuă de a se dezbrăca de «preadulcea otravă» a părerii de sine, *adică* de mîndrie” (A1); „ne-am adus «pe noi înşine şi unii pe alţii şi toată viaţa noastră Lui Hristos»; ne-am adus, zic, unii pe alţii (...) *pentru că* ne-am adus pe noi şi, în acelaşi timp, în mintea şi în inima noastră şi în acele nume scrise în pomelnice, (...) ne-am adus lui Hristos şi ne ducem înapoi cu har şi binecuvîntare pentru noi înşine şi pentru cei care s-au pomenit” (A8); „Această zi a Învierii Domnului, *căci* fiecare duminică e zi a învierii, aşa să o trăim” (A14).

În unele situaţii, oratorul preferă explicaţia sub forma unor ***definiţii***, folosind numeroase operaţiuni de denotare cu scopul de a stabili semnificaţia termenilor utilizaţi:

---

[3] Vom opera cu clasificarea strategiilor discursive întîlnită în studiul lui Florin-Teodor Olariu, *Interacţiunea verbală, între ritual şi strategie*, publicat în „Philologica Jassyensia”, an III, nr. 2, 2007, p. 105-136.

[4] *Ibidem*, p. 127.

[5] Vezi şi Rodica Zafiu, *Ethos, pathos şi logos în textul predicii*, în „Text şi discurs religios”, nr. 2, 2010, p. 35.

[6] Vezi Oswald Ducrot, *Dire et ne pas dire. Principes de sémantique linguistique*, Paris, Herman, 1991, p. 69-79.

[7] Citatele care ilustrează strategiile discursiv-argumentative globale sînt incluse în predici care intră în componenţa corpusului de texte anexat lucrării Sorin Guia, *Discursul religios. structuri şi tipuri*, Editura „Universităţii Alexandru Ioan Cuza”, Iaşi, 2014, p. 375-476; pentru a uşura consultarea textelor de referinţă, am păstrat numărul anexelor din corpusul amintit.

BDD-A19544 © 2015 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-31 09:39:45 UTC)

a) metoda *sinonomelor* (explicarea unui termen printr-un sinonim mai apropiat auditoriului): „Pentru că El (Duhul Sfînt – n.n.) lucrează nedespărţit de Tatăl şi de Fiul *este numit şi* Duhul lui Dumnezeu, Duhul lui Hristos, Duhul Domnului, Domnul însuşi, Duhul înfierii şi Duhul libertăţii" (A16);

b) metoda *analitică şi sintetică* (explicarea se face prin descompunerea termenului în segmentele componente sau prin compunerea lui din aceste elemente); uneori denominaţiunea se realizează prin intermediul enumeraţiilor şi al repetiţiilor de tip anaforic: „El (Duhul Sfînt – n.n.) mîngîie, luminează, inspiră, învaţă, însufleţeşte, întăreşte şi sfinţeste pe toţi credincioşii. *El este* Sfînt şi sfinţeste viaţa noastră prin cele şapte Sfinte Taine. *El este* atotînţelept şi bun şi ne călăuzeşte viaţa prin cele Şapte daruri ale Sale, care sînt: înţelepciunea, înţelegerea, sfatul, puterea, cunoştinţa, evlavia şi frica de Dumnezeu (Isaia 11, 1)" (A16); „*Creştinismul,* osebindu-se de iudaism, islamism, budism şi toate celelalte religii orientale, *e credinţa într-un Dumnezeu întrupat*"[8] (A10);

c) metoda *demonstrativă* (explicarea se face prin utilizarea unor construcţii echivalente, prin apelul la exemple semnificative): „Împărăţia lui Dumnezeu – după cum o defineşte Sfîntul Apostol Pavel – *înseamnă* pe scurt: «Dreptate şi pace şi bucurie în Duhul Sfînt» (Romani 14, 17)" (A16); „E foarte uşor să-i descoperi lucrarea lui necurată care se face în noi. *De pildă* cu lăcomia stomacului, băgaţi de seamă că stomacul se umple dar pofta nu se satură" (A11); „Deci luaţi aminte la ce mîncaţi căci uite aşa pedepseşte Dumnezeu nesocotirea postului cu boli şi încă unele fără leac, *cum de pildă e* cancerul" (A11); „Iată, *de pildă*, cum se roagă unii" (A21);

d) prin intermediul *metodei implicării contextuale*[9], înţelegerea unui fenomen este asigurată prin dezvăluirea contextului în care el apare: „aşa se ruga Maica Domnului (A8); „Aşa i s-au întocmit şi cîntările acatistului (A8); „trebuie să spunem că această minue, *ce s-a produs în secolul al X-lea, în timpul împăratului Leon*, a fost prevestită de Sfîntul Evanghelist Ioan" (A8).

Pe lîngă tipurile de definiţie normativă, descriptivă şi condensată, care sînt legate în special de definiţia ştiinţifică, *definiţia oratorică* este o definiţie în fapt aparentă, cu rol argumentativ, explicativ, facilitînd receptarea mesajului religios şi contribuind la claritatea şi concizia discursului. În A19, referirile la Fecioara Maria se fac la superlativ absolut: „Maica Domnului (...) este «mai înaltă decît cerurile», (...) este «mai curată decît strălucirile soarelui»" (A19); „Maica Domnului, ea însăşi este Sfîntă a sfinţilor, Sfînta mai înaltă decît toţi sfinţii. La măsurile Maicii Domnului nu există nici un sfînt. Noi aşa o cinstim pe Maica Domnului, ca pe cea mai înaltă dintre toţi sfinţii, ca pe cea mai aleasă, ca pe ceea ce este unica în lumea aceasta" (A19).

[8] Nicolae Steinhardt oferă o definiţie clară şi succintă a creştinismului.

[9] Cf. George Vignaux, *L'argumentation. Essai d'un logique discursive*, Genève, Paris, Droz, 1976, p. 95 şi urm.

BDD-A19544 © 2015 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-31 09:39:45 UTC)

Naraţiunea şi intervenţiile explicative. În multe situaţii, observăm o încadrare în structura clasică a naraţiunii: personaje, situaţie conflictuală, rezolvarea acesteia. Se recurge, uneori, chiar la formule specifice basmului, la ritmul alert al povestirii, la amplificare, toate facilitînd asimilarea mesajului şi menţinînd atenţia receptorului: „datorită credinţei lui, (…) *la un moment dat*, a arătat împăratului Saul că, el de fapt nu îl urăşte" (A5); „din cădere în cădere oamenii ajunseseră, *la un moment dat*, să nu mai simtă decît ca o foarte mare durere această cădere" (A18); „Şi la nuntă a mers Domnul Iisus, împreună cu Maica Sa şi împreună cu ucenicii Săi. V-o amintiţi, aţi auzit-o de multe ori din Sfintele Evanghelii. *La un moment dat*, în timpul ospăţului de nuntă, Sfînta Fecioară Maria a băgat de seamă că se isprăvise vinul" (A20).

Narativul se manifestă în discursul religios mai ales prin parabole (vezi A18, unde este narată şi explicată pilda fiului risipitor) şi pilde, prin valoarea lor explicativă, care se întrevede în finalul acestora. În cuvîntarea rostită de mitropolitul Antonie Plămădeală (A21), întîlnim pilda care face referire la blestemul atras în urma invocativelor de tipul „Să mă bată Dumnezeu! Să mă trăznească! Să mă fulgere! Să fiu al dracului!": „Iată, de pildă, cum se roagă unii: Un creştin bun, trecînd pe lîngă curtea unui vecin, îi zise: - Te-am auzit ieri rugîndu-te! - Te înşeli, îi răspunse acesta. Eu nu mă rog niciodată. Nu cred în Dumnezeu. - Aşa ştiam şi eu, tocmai de aceea m-am mirat ieri auzindu-te cum te rogi. Stăteai de vorbă cu cineva. Vă contraziceaţi în nu ştiu ce problemă şi dumneata ziceai mereu: «Să mă bată Dumnezeu...!» «Să mă trăznească!» - «Să mă fulgere...!» Bagă de seamă, s-ar putea ca Dumnezeu să-ţi asculte rugăciunea. Te-am auzit şi altă dată zicînd: «Să fiu al dracului...!» Şi acela te poate asculta şi te poate lua în primire. Nu te rogi cum trebuie, dar iată că de rugat tot te rogi. Şi te blestemi singur! Va fi luat aminte!".

În cadrul secvenţelor narative este utilizată frecvent vorbirea directă, modalitate de organizare a textului ce conferă impresia de autenticitate, înviorare a povestirii, apelîndu-se atît la relatarea la persoana a III-a, cît şi la vorbirea directă. Chiar în timpul prezentării acestora, remarcăm intervenţiile explicative. Tehnica narativă, alături de cea descriptivă, permit accesibilizarea unor fenomene supraraţionale.

O serie de conectori, care stabilesc o ierarhie în cadrul etapelor ce intră în componenţa unei descrieri („în primul rînd", „mai întîi", „apoi", „în sfîrşit"), orientează argumentativ discursul[10]: „Şi am putea să spunem că dacă această sărbătoare se află în toată ortodoxia, această sărbătoare aparţine *mai întîi* românilor" (A8); „El a căzut în vedenie, fiind izolat în Insula Patmos, tot în zi de duminică, şi a văzut în vedenie, pe cer. *Mai întîi* a văzut cum spune în Apocalipsă: tunete şi fulegere şi trăsnete şi strigăte şi cutremur şi glasuri înspăimîntătoare. *Şi după toate acestea* a văzut o femeie înveşmîntată cu soare, care strălucea mai mult decît soarele. *Şi aceasta* nu era alta decît Maica Domnului" (A8); „pe cînd ucenicii stăteau încuiaţi în casă de frica iudeilor, Iisus a intrat prin uşile încuiate, a stat în

[10] Cf. Florin-Teodor Olariu, *op. cit.*, p. 128.

BDD-A19544 © 2015 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-31 09:39:45 UTC)

mijlocul lor şi le-a spus: «Pace vouă!». *Apoi* s-a adresat direct lui Toma: «Toma, adu degetul Tău şi pune-l în semnul cuielor Mele, adu mînă ta şi o pune în costa Mea şi nu fi necredincios, ci fii credincios». *Şi a spus* Toma cu umilinţă şi cu părere de rău: «Domnul meu şi Dumnezeul meu!». Iar Iisus *i-a răspuns*: «Pentru că ai văzut, Toma, crezi; fericiţi cei ce n-au văzut şi au crezut»" (A4); „Atît au putut să surprindă în cuvinte, să ţină minte, cei ce au auzit-o la rugăciune şi au privit spre strălucirea ei. *Şi apoi,* toate acestea s-au istorisit că era biserica plină de credincioşi" (A8); „*Şi, tocmai* în smerenia Lui, cum ne învaţă adevărul dumnezeiesc, stă slava. *Iar* la a doua venire, în slavă coborînd. *Şi atunci*, aşa va creşte umanitatea, pe treptele luminii" (A14).

Legat de logos identificăm conectori specifici[11], care sporesc forţa argumentativă şi care se manifestă ca mărci lingvistice ale argumentelor raţionale:

a) indicatori care introduc macroargumentul: ***aş vrea să spun*** („Avem în faţă o nouă Europă, care ni se propune, *dar aş vrea să spun* răspiscat: Europa, nu Sodoma!" – A20; „*aş vrea să informez* pe toată lumea că aici, în zona Niculei, apa potabilă este o raritate şi că izvoarele sînt foarte sărace şi că, uneori, seacă de tot" – A20); ***eu aş vrea să mă opresc*** („*Eu aş vrea să mă opresc* astăzi asupra a două momente din viaţa Maicii Domnului" – A20); ***pe de o parte, pe de altă parte*** („Pentru că nu au această putere a lui Dumnezeu; *asta pe de o parte. Pe de altă parte*, dacă această credinţă a noastră este atît de bună şi de sfîntă şi de dreaptă, cred că se cuvine sau a sosit momentul pentru ca şi noi să ne deschidem un pic spre buna vestirea ei" – A18);

b) conectori justificatori: ***fiindcă*** („şi de acum încolo să faceţi tot ce se poate face, *pentru ca* să contribuiţi atît la întreţinerea bisericii acesteia, şi a altora, cît şi la orice lucru şi folos obştesc, *fiindcă* orice lucru făcut pentru altul cîntăreşte pentru noi înşine" – A21); ***de aceea*** („*De aceea* mai curînd întorci la credinţă pe un adversar, decît pe un căldicel" – A4; „Acoperămîntul său era o lumină nesfîrşită (...); *de aceea*, cei care au întocmit cîntările Maicii Domnului, n-au putut să exprime altfel decît că acoperămîntul Maicii Domnului este mai lat decît norul" – A8; „*De aceea* nu vă spun lucrurile acestea cu duh de ceartă" – A18); ***pentru că*** („*Pentru că* aşa cum v-am spus de atîtea ori, nimic din Sfînta Evanghelie nu este gratuit" – A4; „Dumnezeu numără paşii omului şi ei cîntăresc foarte mult la judecata de apoi, *pentru că* omul merge să săvîrşească un lucru bun" – A5; „pe la ceasul al patrulea din noapte, *pentru că* ei slujeau atunci la opaiţe, au văzut de sus o lumină puternică" – A8); ***de fapt*** („această istorie, pe scurt, este, *de fapt*, istoria întregii noastre umanităţii" – A18; „Şi, mai ales, cum îndrăznim să-i spunem: «Precum şi noi iertăm», cînd *de fapt* n-am iertat? îl minţim pe Dumnezeu. *De fapt* îi spunem: «Şi nu ne iartă nouă, precum nici noi nu iertăm pe cei care ne-au greşit nouă»" – A21);

c) conectori concluzivi: ***aşadar*** („Din aceasta, *aşadar*, poporul a găsit de cuviinţă să compună un cîntec de jale" – A18; „*Aşadar*, iubiţii mei, atunci cînd

[11] Aceşti conectori sînt numiţi şi *indicatori de forţă*; vezi Vincenzo Lo Cascio, *Gramatica argumentării. Strategii şi structuri*, Meteora Press, Bucureşti, p. 189-229.

BDD-A19544 © 2015 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-31 09:39:45 UTC)

vărsaţi o lacrimă de bucurie, o vărsaţi şi în faţa icoanei curăţiei desăvîrşite a omului" – A20; „*Aşadar*, iubiţii mei, binecuvîntatea nunţii şi, prin aceasta, binecuvîntarea familiei" – A20; „*Aşadar*, ceea ce aţi făcut dvs. aici este un locaş de închinăciune" – A21); ***deci*** („*Deci* Mîntuitorul vine în lumea aceasta nu numai pentru cei credincioşi sau numai pentru cei păcătoşi, ci vine pentru cei care trăiesc în îndoială" – A4; „*Deci*, înainte de a pune mîna pe coasta lui Iisus, cum ceruse el, sau pe semnul cuielor, a strigat : «Domnul Meu şi Dumnezeul Meu»" – A4); ***iată deci / deci iată*** („*Iată deci*, pe cine avem ocrotitoare şi mijlocitoare a noastră, pe Maica Domnului, care se îngrijeşte pentru fiecare suflet să ajungă la mîntuire" – A17; „*Deci iată*, fiul cel risipitor nu a plecat dintr-o casă străină, a plecat din casa tatălui său şi a spus dă-mi ce este al meu" – A18);

d) conectori generalizatori: ***de asemenea*** („*De asemenea*, nu ajunge să nu juri strîmb, ci trebuie să nu juri deloc cu nici un fel de jurămînt" – A10); ***altfel spus*** („*Altfel spus*, după cum nu ne putem înfăţişa lui Dumnezeu cu mîinile pătate de sînge, aidoma nu putem cuteza să ne apropiem de altar cu limba spurcată de vorbe urîte" – A10);

e) conectori modali: ***aşa cum*** („Pentru că *aşa cum* v-am spus de atîtea ori, nimic din Sfînta Evanghelie nu este gratuit, nimic nu este fără un sens" – A4; „să-şi aibă urechea aplecată şi pusă pe inima poporului, *aşa cum* face doctorul la aceia pe care îi examinează" – A20);

f) conectori de adaos, de întărire: ***mai cu seamă*** („Ştiţi cum este la ţară şi *mai cu seamă* în comunităţile mici; începe să se şuşotească, să-şi dea coate, să vorbească: aţi văzut, ne-a chemat la nuntă şi nu au avut ce să ne pună pe masă" – A20; „De aceea protestez împotriva anumitor măsuri, fie legislative, fie de celălalt ordin, care caută să provoace confuzie, ca noi toţi, *mai cu seamă tinerii*, să nu mai deosebească binele de rău, ci să meargă de-a valma" – A20); ***cu adevărat*** („Aşa i s-au întocmit şi cîntările acatistului şi *cu adevărat* Maica Domnului a rămas ajutătoare" – A8; „Şi, *cu adevărat*, mama alerga la toate mînăstirile unde apuca şi pomenea mereu numele Maicii Domnului" – A8; „Avem, aşadar, pildă vie că Maica Domnului, *cu adevărat*, cînd sîntem în necaz şi ne rugăm, ne luminează" – A8; „trebuie să facem deosebirea între bolnavii de acest viciu, care sînt bolnavi *cu adevărat* din naştere şi (...)" – A20; „înainte ca El să fi făcut vreo minune şi să demonstreze că este *cu adevărat* Fiul lui Dumnezeu, au fost invitaţi la o nuntă în satul Cana din Galileia, un sat de pescari sărăcăcioşi, de pe malul lacului" – A20).

Bibliografie

Breton, Philippe, *L'argumentation dans la comunication*, Éditions La Découverte, Paris, 1996

Ducrot, Oswald, *Dire et ne pas dire. Principes de sémantique linguistique*, Paris, Herman, 1991

Guia, Sorin, *Discursul religios. structuri şi* tipuri, Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza", Iaşi, 2014

BDD-A19544 © 2015 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-31 09:39:45 UTC)

Olariu, Florin-Teodor, *Interacţiunea verbală, între ritual şi strategie*, publicat în „Philologica Jassyensia", an III, nr. 2, 2007, p. 105-136
Lo Cascio, Vincenzo, *Gramatica argumentării. Strategii şi structuri*, traducere de Doina Condrea Derer şi Alina Gabriela Sauciuc, Meteora Press, Bucureşti, 2002
Rovenţa-Frumuşani, Daniela, *Semiotică, societate, cultură*, Institutul European, Iaşi, 1999
Vignaux, George, *L'argumentation. Essai d'un logique discursive*, Genève, Paris, Droz, 1976
Zafiu, Rodica, *Ethos, pathos şi logos în textul predicii*, în „Text şi discurs religios", nr. 2, 2010

Texte de referinţă

A1= Pastorala la Naşterea Domnului a ÎPS. Teofan, Mitropolit al Moldovei şi Bucovinei (http://www.crestinortodox.ro/pastorale/nasterea-domnului/pastorala-nasterea-domnului-2012-ips-teofan-138717.html, accesat la data de 14 ianuarie 2013)
A4= Predică rostită de Părintele Gheorghe Calciu Dumitreasa, în data de 18 aprilie 1999, la Duminica Tomei (http://www.ortodoxmedia.com/inregistrare/741/calciu_duminica_tomei, accesat la data de 14 decembrie 2012)
A5 = Predică rostită la data de 2 oct. 2011 în biserica din satul Cojoci, comuna Crucea, judeţul Suceava de către Pr. Neculai Scheuleac
A8 = Predica ÎPS Teodosie la hramul Mînăstirii Acoperămîntul Maicii Domnului din Dorna Arini (înregistrare din data de 1 octombrie 2011)
A10 = Predică rostită de Pr. Nicolae Steinhardt la sărbătoarea Întîmpinării Domnului (http://www.crestinortodox.ro/predici/predici-duminica/intampinarea-domnului-predica-parintelui-nicolae-steinhardt-71642.html, accesat la data de 15 ianuarie 2012)
A11 = Cuvîntare ţinută de Părintele Arsenie Boca în ziua de 22.02.1942 (Despre lupta postului cu relele, http://www.crestinortodox.ro/sfaturi-duhovnicesti/parintele-arsenie-boca-despre-lupta-postului-relele-68423.html, accesat la data de 10 oct. 2012)
A14 = Predică rostită de părintele Constantin Galeriu (http://www.crestinortodox.ro/predici/predici-duminica/predica-duminica-lasatului-de-carne-128860.html, accesat la data de 14 ianuarie 2013)
A16 = Cuvîntare rostită de Părintele Sofian Boghiu la Praznicul Pogorîrii Sfîntului Duh (http://www.crestinortodox.ro/predici/predici-duminica/predica-duminica-rusaliilor-71605.html**,** accesat la data de 20 decembrie 2012)
A17 = Predică rostită de Părintele Teofan Popescu la Sărbătoarea Intrării Maicii Domnului în Biserică (21 noiembrie 2011), la Mînăstirea Putna, judeţul Suceava (http://www.razbointrucuvant.ro/category/parinti-si-invatatori/parinti-de-la-putna/ieromonahul-teofan-popescu/)
A18 = Predică rostită de Părintele Arhimandrit Hrisostom Rădăşanu (31 de ani, studii doctorale) la Sărbătoarea Întîmpinării Domnului (2 februarie 2012), la Mînăstirea Sihăstria Putnei, judeţul Suceava

BDD-A19544 © 2015 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-31 09:39:45 UTC)

A19 = Predică rostită de Părintele Teofil Părăian la sărbătoarea Intrării Maicii Domnului în Biserică (http://www.crestinortodox.ro/predici/predici-sarbatori/intrarea-biserica-maicii-domnului-71646.html, accesat la data de 15 ianuarie 2013)

A20 = Cuvîntul ÎPS. Bartolomeu Valeriu Anania la hramul Mînăstirii Nicula, județul Cluj, la data de 15 august 2000 (http://www.youtube.com/watch?v=SMHhaBSLucY&feature=related, accesat la data de 20 decembrie 2012)

A21 = *De veghe întru păstrarea şi apărarea dreptei noastre credinţe* (Cuvînt rostit de ÎPS Antonie Plămădeală la sfinţirea bisericii din Micfalău, jud. Covasna, în ziua de 28 noiembrie 1986; predica este inclusă în volumul *Cuvinte la zile mari*, Sibiu, 1989, p. 352-357)

BDD-A19544 © 2015 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-31 09:39:45 UTC)